

Aktionsplan og Afterlife plan for Avernakø DK125

Faaborg-Midtfyn Kommune

Forord

SemiAquaticLife er realiseret i perioden 2016-2021 med det formål at genoprette og forbedre bevaringsstatus for frøer, krybdyr og akvatiske insekter i Natura 2000-områder i Skåne (11 områder), Danmark (15 områder) og det nordlige Tyskland (9 områder).

Målet har blandt andet været at sikre levedygtige metapopulationer af arter opført på bilag II-V til EU's arts- og habitatdirektiv.

Planen er en "After Life Conservation plan" for Natura 2000-området Vestlige del af Avernakø (DK125) og det Sydfynske Øhav (DK127) inden for Life-projektet SemiAquaticLife.

En "After Life Conservation plan" beskriver de tiltag, der er implementeret i projektet, og hvordan de sikres på lang sigt. En implementering af handleplanen vil føre til, at projektets langsigtede formål og mål nås.

Planen er vejledende og rådgivende og skal ses som et supplement til de øvrige planer, der findes for de to omhandlende Natura 2000-områder.

Kasper Nowack

Biolog og Naturforvalter, Faaborg-Midtfyn Kommune

Indholdsfortegnelse

Forord	2
Englisch Summary	4
Indledning	5
Områdebeskrivelse	5
Generel beskrivelse af Avernakø	5
Biologiske bevaringsværdier	5
Forekomst	5
Trusler	6
Udførte aktioner	7
Restaurering og nygravning af vandhuller	7
Langsigtet pleje	13

English Summary

This report presents the After-Life conservation plan for the Natura 2000-site western part of Avernakø and the archipelago south of Funen. It is one of the sites in the Life project “SemiAquaticLife - Recreating habitat complexity for semi-aquatic fauna”. The project has been running from 2016 and 2021 with the aim of restoring and improving the conservation status of amphibians, reptiles, and aquatic insects in Natura 2000-areas in southern Sweden (11 areas), Denmark (15 areas), and northern Germany (9 areas). The aims of the project have been to ensure viable metapopulations of species listed in Annex II-V of the EU Species and Habitats Directive, but also to increase public awareness and understanding of the need for restoration **measures** for semi-aquatic insects, amphibians, and reptiles.

The project areas are situated on a small island in the Sydfynske Øhav and the properties are privately owned.

The responsible site manager and the long-term management of the site is the responsibility of the municipality of Faaborg-Midtfyn.

Targeted species have been Fire-bellied toad and furthermore the Northern crested newt. Actions performed in the area have been digging new water holes, restoring existing waterholes and as well as securing the areas around the water holes and ensuring an extensive grazing of these.

The planned long-term management of the sites can be seen in the table below.

Proposed management at Avernakø for viable populations of targeted species

Management action	Frequency	Estimated costs (each time)	Comments
Grazing	Yearly	7.500 DKR	
Clearing trees and bushes, restoring waterholes, surrounding grasslands and overwintering sites etc.	Yearly	30.000 DKR	When needed, early spring or autumn/winter (15 October-15 March)
Monitoring of amphibians	Every second year	5.000 DKR	1day for Fire-bellied toad and Northern crested newt
Excursions for the public	Every third year	2.500 DKR	

Indledning

Denne handlingsplan beskriver, hvad der er blevet gjort på Avernakø mhp. at realisere målene i Life-projektet SemiAquaticLife - "Recreating habitat complexity for semi-aquatic fauna" samt de nødvendige forvaltningsmæssige tiltag, der skal til for at opretholde og sikre de enkelte indsatser.

Projektet har forløbet i perioden 2016-2021. Formålet har været at genoprette og forbedre bevaringsstatus for frøer og krybdyr og akvatiske insekter i Natura 2000-områder i det sydlige Sverige (11 områder), Danmark (18 områder) og det nordlige Tyskland (9 områder). Målet har været at sikre levedygtige metapopulationer af arter opført i bilag II-V. Et andet mål har været at øge bevidstheden og forståelsen hos grundejere, forpagtere og naturplejere, offentligheden mv. om behovet for genopretningstiltag for semiakvatiske insekter og padder og krybdyr. Projektet er finansieret af EU Life Nature (Projekt LIFE14 NAT / SE / 000201).

Arbejdet er udført af Amphi International ApS Faaborg-Midtfyn Kommune.

Generel beskrivelse af Avernakø

Avernakø består af to øer Avernak og Korshavn, som er forbundet af en dæmning.

Den sydlige og vestlige del af Avernak er omfattet af habitatområdet: DK008X199. Naturstyrelsen ejer fire marker på den sydlige del af øen og disse er udlagt til permanent græsland (tinglyst). På den vestlige del af Avernak er to privatejede marker udlagt med en tinglyst beskyttelse som permanent græsland (uden for habitatområdet). Resten af øen er i privat eje, fortrinsvis ejet af landmænd, som dyrker de højtliggende jorder konventionelt. Avernak rummer store strandenge, som er under afgræsning.

Den nordlige og østlige del af Korshavn er omfattet af habitatområdet: DK008X201. Øen er ejet af private lodsejere og er konventionelt/økologisk opdyrket, men rummer også større strandengsområder samt overdrev og moser.

Biologiske bevaringsværdier

Stor vandsalamander, *Triturus cristatus* og klokkefrø, *Bombina bombina*, er på udpegningsgrundlaget for de to Natura-2000 områder. Projektet vil kun fokusere på at forbedre bevaringsstatus for klokkefrøen, fordi de to arter er konkurrenter i deres ynglesteder. Stor vandsalamander æder klokkefrøens haletudser både som voksne, juvenile og larver. En stor bestand af stor vandsalamander i et vandhul vil dermed begrænse ynglesucces af klokkefrø. Klokkefrøen er Danmarks mest sjældne padder, mens stor vandsalamander forekommer i næsten hele Danmark med undtagelse af områder i Vestjylland.

Forekomst

Klokkefrøen forekommer udbredt i en række vandhuller på Avernak, men yngler kun i vandhuller i to kerneområder på marker udlagt som permanent græsland (tinglyst) på den sydlige (habitatområde) og

vestlige (udenfor habitatområde) del. På Korshavn findes klokkefrøen i tre vandhuller i habitatområdet, samt i flere vandhuller og moser udenfor habitatområdet.

Stor vandsalamander forekommer på begge øer, men i små bestande.

Trusler

Klokkefrøen er begrænset af antal og areal af egnede leve- og ynglesteder i form af klarvandede vandhuller med et forholdsvis lavt næringsindhold og et varieret dyre- og planteliv. En øget udbredelse af arten hænger nøje sammen med tilstedeværelsen af gode vandhuller i ikke opdyrkede områder. De gamle vandhuller på de to øer er stærkt præget af overskygning og eutrofiering og ligger desuden i konventionelt dyrkede marker.

Stor vandsalamander er begrænset af forekomst af gamle døde træer og træstød samt øvrigt materiale der kan tjene som skjulested. Der er ikke egentlig skov på de to øer, men mindre bevoksninger, gamle haver og levende hegn tjener som levesteder. En øget bestand vil primært være afhængig af en øget forekomst af

Der har været udsat klokkefrø og grønbroget tudse, men kun klokkefrøen har haft fremgang. Bestanden af klokkefrø anses for genetisk værdifuld, fordi den antages at være hjemmehørende i Danmark og ikke har været genstand for ulovlig udsætning med anden genetisk materiale.

De eksisterende paddearter samt andre rødlistede arter og/eller arter omfattet af EU's arts- og habitatdirektiver, der er knyttet til små vandområder, vådområder og vådområder, er vist i tabel 1.

Dansk navn	Latinsk navn	Rødlistekategori	Art- og habitatdirektiv
Klokkefrø	<i>Bombina bombina</i>		Bilag 2
Stor vandsalamander	<i>Triturus cristatus</i>		Bilag 2
Strandtudse	<i>Epidalea calamita</i>		Bilag 4
Grønbroget tudse	<i>Bufotes viridis</i>		Bilag 4

Projektområderne er vigtige som levested og spredningskorridor, der sikre spredning af padder på Avernakø, men også for at forbinde bestande uden for Natura 2000-området. Udover klokkefrø findes også Stor Vandsalamander, Strandtudse, Grønbroget tudse, Grøn frø mm.

Udførte aktioner

Restaurering og gravning af nye vandhuller, opkøb af dyrkningsrettigheder samt klargøring til afgræsning ved etablering af græsningsfaciliteter:

- 2017 blev der opkøbt dyrkningsrettigheder indenfor projektområde 1 mhp. klargøring til etablering af nye vandhuller, udlægning af landbrugsjord til natur og klargøring til afgræsning.
- 2019 blev der gravet to nye vandhuller og restaureret 3 vandhuller. Ved hhv. projektområde 1 og 2 (kort 1 og 2).
- 2020 blev der gravet et nyt vandhul ved projektområde 1
- 2021 blev der oprenset et vandhul ved projektområde 1.

Kort 1 viser projektiltag på Avernak: Blå angiver nye vandhuller, lyseblå viser oprensning af vandhul, rød streg viser områder, hvor der er opkøbt dyrkningsrettigheder, lilla streg og rød viser supplerende indsats, som hhv. er opkøb af dyrkningsrettigheder og gravning af vandhul

Kort 2 viser projekttiltag på Korshavn: Lyseblå viser oprensning af vandhuller

Vandhul 1: Gravning af nyt vandhul på jord, hvor der er opkøbt dyrkningsrettigheder

Vandhul 2: Gravning af nyt vandhul , på jord hvor der er opkøbt dyrkningsrettigheder

Vandhul 4: Oprensning og nedskæring af vedopvækst

Vandhul 7: Oprensning og nedskæring af vedopvækst

Pleje på langsiget

Etablering af græsningsfaciliteter og introduktion af ekstensiv afgræsning med naturkvæg skal mindske risikoen for tilgroning af restaurerede og ny gravede vandhuller samt sikre velegnede fouragerings områder for padderne.

Desuden vil der blive holdt øje med uønsket tilvækst med buske og træer, så de ikke skygger for meget ved vandhullerne. Det vil blive holdt øje med om vandhullerne er gravet tilstrækkeligt store og om de holder vand som ønsket. Såfremt det ikke er tilfældet, vil det blive justeret. Områdets grundvandsstand har været meget lav de seneste år. Skulle dette vise sig at være en langsigtet permanent ændring på grund af klimaændringer, skal der træffes yderligere foranstaltninger for at gøre området gunstigt for padder.

Plejeforanstaltninger	Frekvens	Omkostninger pr gang	Kommentar
Afgræsning	Årlig	7.500 DKR	Såfremt græsningsfaciliteterne skal fornyes, vil det ske via de statslige puljer til N2000-områder, så de 7.500 DKR er for hjælp til vedligehold af græsningsfaciliteter, så plejen sikres kontinuitet.
Rydning af træer, buske og uønsket opvækst af planter, restaurering af vandhuller, omgivende græsarealer/natur, overvintringssteder etc.	Årlig	30.000 DKR	Forår eller efterår/vinter (15. oktober – 15. marts)
Monitering af padder	Hvert anden	5.000 DKR	1 hel dag til Klokkefrø og Stor vandsalamander samt afrapportering
Ekskursioner for offentligheden		2.500 DKR	